

Eesti vastupanuliikumiste 1972. aasta Memorandum ÜRO-le.

Euroopa Parlamendi 1983. aasta resolutsioon Balti rahvaste toetuseks.

Dokumentide koostamist ja rahvusvahelist mõju analüüsivad Tunne Kelam, Mati

Kiirend, Pearu Kuusk ja Lars Fredrik Stöcker.

Euroopa Parlamendi saadik Tunne Kelam räägib Memorandumi koostamisest Euroopa Liidu liikmeks saamiseni.

Eesti Demokraatliku Liikumise liige Mati Kiirend annab ülevaate 1970. aastate Eesti põrandaaluste liikumiste sümbolikast, tutvustades ka vapraid mehi, kes nende liikumiste raames oma sihikindla valgustusliku tegevusega kõigutasid nõukogude impeeriumi alustalasid ning andsid lootust vabanemiseks.

Ajaloolane Pearu Kuusk, kelle peamisteks uurimisteedeks on Eesti vastupanuliikumise ajalugu ja kommunismi kuriteod, kõneleb märgukirjadest kui Eesti vastupanuliikumise ühest võitlusvormist. Avalike märgukirjade koostamine muutus Eestis 1970ndatel keelatud kirjanduse levitamise kõrval tähtsaimaks vastupanuliikumise tegevussuunaks. KGB vastas sellele jälitustegevuse intensiivistamisega ja mitmesuguste repressioonidega. Repressiivorganite põhiliseks mureks oli sidemete tugevnemine Eesti, Läti ja Leedu iseseisvuslaste vahel, informatsiooni pidev liikumine välismaa massiteabesse ja uute inimeste lisandumine vabadusvõitlejate ridadesse.

Tallinna Ülikooli Ajaloo Instituudi teadur dr. Lars Fredrik Stöcker vaatleb aastakümneid Memorandumi koostamisest Euroopa Parlamendi resolutsioonini kui olulist teetähist rahvusliku ärkamise ja laulva revolutsioonini viinud

protsessis. Oma ettekandes analüüsib dr. Stöcker ühelt poolt Lääneriikide mittetunnustamispoliitika mõju siinsetele iseseisvusliikumistele ja eesti pagulaskonna tegevusele Läänes ja teisalt 1972. aasta Memorandumi mõju Lääneriikide poliitilisele diskursusele.

Ajalooseminaril osalejad saavad kaasa trükise, millesse on koondatud 1972. aasta Memorandum kaaskirjaga ÜRO peasekretärile Kurt Waldheimile koos täpsustuste ja kommentaaridega, 1979. aasta Balti Apell ning Euroopa Parlamendi 1983. aasta resolutsioon Balti rahvaste toetuseks.

Kõik huvilised on oodatud!